

2. Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях: підруч. / Т.Г. Маренич / [За ред. В.Я. Амбросова]. – К.: ВД «Професіонал», 2005.-896с.

3. Михайлов М.Г. Облікова політика підприємств: документальне забезпечення. / М.Г. Михайлов // Ринкова трансформація економіки АПК: кол. монографія у чотирьох частинах; за ред. П.Т, Саблука, В.Я. Амбросова, Г.Є. Мазнева. Ч.3. Фінансово-кредитна система - К.: ІАЕ, 2002.- С. 126.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» зі змінами від 09.12.2011. //http//zakon.rada.gov.ua

5. Сук Л. Склад та класифікація витрат на підприємствах / Л. Сук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2007. – № 20. – С. 46-49.

6. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий учет на підприємствах України: Учебник для вузов./ Н.М.Ткаченко. - Киев: А.С.К., 2009. - 869 с.

СОБІВАРТІСТЬ ОВОЧІВ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ У СИСТЕМІ ФАКТОРІВ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЇХ ВИРОБНИЦТВА

Прохватілова Є.В., аспірант,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Метою публікації є визначення економічних категорій собівартості і конкурентоспроможності с.-г. підприємств та їх продукції, встановлення взаємозв'язку цих категорій і виявлення факторів, що впливають на їх формування, а також аналіз системи цих чинників і оцінка конкурентоспроможності на прикладі виробництва овочів закритого ґрунту в ТОВ «Красноградська овочева фабрика» Харківської області.

В визначенні конкурентоспроможності можна виділити два принципових підходи. Згідно першому з них конкурентоспроможність – це стійка здатність підприємства зайняти і утримувати певну частку на регіональному, внутрішньому і міжнародному ринку. Другий підхід міститься у тому, що конкурентоспроможність розглядається з позиції економічної ефективності і складається з підсумкового ефекту конкурентних переваг, які виникають з більш низьких витрат виробництва.

Вважається, що підприємство не може бути тривалий час конкурентоспроможним, не будучи економічно ефективним, а

* Науковий керівник -:Оксіна В.М., д.е.н., професор

економічна ефективність в свою чергу не може не знайти згодом відображення в конкурентоспроможності. Ці два підходи визначення і оцінки конкурентоспроможності не суперечать один одному, відображають суттєві характеристики цієї економічної категорії і можуть бути об'єднані в одному.

Конкурентоспроможність досить складна економічна категорія, яка акумулює в собі результати організаційної, виробничої, фінансової, комерційної та іншої діяльності підприємства, а саме: ефективність використання с.-г. угідь, трудових ресурсів, основних і оборотних фондів; рівня і ефективності використання процесів концентрації, спеціалізації та інтенсифікації виробництва; показників поточного фінансового стану підприємства; складу і рівня професійної підготовки персоналу підприємства та системи стимулювання його праці; маркетингової діяльності і місця на ринку; протекціоністської та регулюючої діяльності держави та інше.

В системі чинників конкурентоспроможності важлива роль і місце належить собівартості продукції. Собівартість самостійна економічна категорія, яка характеризує рівень витрат на виробництво продукції, стан та ефективність використання виробничих ресурсів. Собівартість продукції як результативний показник ефективності виробництва формується під впливом системи факторних показників, до яких належать: урожайність с.-г. культур; продуктивність праці; фондовіддача основних засобів виробництва; матеріаломісткість продукції; енергомісткість продукції; обсяги виробництва та реалізації продукції; рівень спеціалізації виробництва; витрати на 1 га площі посіву (зібраної площі) та інші.

В системі цих показників конкурентоспроможність і собівартість перетинаються, тому включення в систему чинників оцінки конкурентоспроможності показника собівартості дозволяє виключити з цієї системи фактори, що впливають на формування собівартості.

Застосування запропонованої системи показників для аналізу і оцінки конкурентоспроможності виробництва овочів закритого ґрунту в ТОВ «Красноградська овочева фабрика» показало, що важлива роль в ній належить :собівартості одиниці продукції, її рівню відносно ціни і співвідношенню темпів зміни цих показників; частці регіонального ринку, яку утримує підприємство тривалий період, в кількості реалізованої продукції і в виручці від реалізації; рівню рентабельності виробництва продукції і підприємства в цілому.